

26. *I ti, duša, ako stáneš kėsno, rano,
vėk svetoga Roka vuzavaj zažgano,*
27. *ar bu on pomogel vu sakoj nevoli,
v' človečjoj, maršečoj strašnoj kužnoj boli.*
28. *Na deněšnji dēnek andel mu nazvēstil
da bude vu miru on mōral vumrėti.*
29. *Tō se je zgodilo šesnajstog augusta
da je dušu spustil, zaprl svėta vusta.*
30. *Vu velkoj svėtosti Rok preminul svėta,
bil je onda rōn star tridesti dvā lėta.*
31. *Drāgi kršćeniki, eli ste razmėli
vu kom' bumo pomoć i ufanje mėli?*
32. *Hitimo se anda na kolėna doli
i molimo Roka kaj bu za nas molil!*
33. *Za māršicu našu, naše gospodārstvo,
malo Međimorje, zemlicu Horvatsku.*
34. *Gda pak bu nam hmrėti, s toga svėta 'diti,
o, prezmōžni Roko, naj nas pozābiti!*
35. *Kak putnik došetuj z nebės po nas doli
i dušice naše 'tpelaj v nebo gori!*
36. *Po svėtomu Roku Bōg naj bude faljen
na zemli i nebi na se vėke, amen!*

*Napjev kao kod: *Poštuj grėšna duša Roč'a, mučenika* . .

Kao gradski službenik (.orguljaša je u Čakovcu plaćalo gradsko poglavarstvo), za vrijeme okupacije Međimurja redovito je svirao poslije poldanje »purgerske« mise mađarski Himnus, a to je mnoge u crkvi smetalo,³ ali kako ga je općina plaćala, slušao je one koji su ga plaćali. Bio je posljednji njegovatelj međimurske crkvene popijevke. Iako ga je kao upornog tracionalistu vrijeme pomalo gazilo i pregazilo, jer su već početkom dvadesetih godina seoski orguljaši u Međimurju organizirali i vodili četveroglasne crkvene zborove, a franjevci u isto vrijeme i u istoj crkvi, posebno o. Rikard Ribič' i o. Leto Lukša³ vodili na daleko poznati mješoviti crkveni zbor »Branimir«, sve u duhu cecilijanskih ideja, ipak je orguljaš Šraj zaslužan što su se lijepe stare međimurske crkvene popijevke usmenom predajom sačuvale do naših dana.

BILJEŠKE

3. O. Radovan Čorić: Podaci o orguljaškoj djelatnosti Jurja Šraja, Pismo iz Čakovca od 10. veljače 1982.
4. O. Rikard Ribič' rodio se u Biškupcu 19. prosinca 1909. od oca Blaža i majke Katarine r. Leskovec. U franjevački red stupio je 1924. godine. 4. listopada 1934. bio je zaređen za svećenika. U srpnju 1935. dolazi u Čakovec za zborovodu i vjeroučitelja građanske škole. Odmah po dolasku osnovao je gradski crkveni mješoviti pjevački zbor »Branimir«, u koji je uključio i mladiće i djevojke iz okolnih sela koja su pripadala župi sv. Nikole u Čakovcu. Suradivao je s prof. Slogarom na glazbenom polju i s prof. Kuntarićem na organiziranju seljačkih katoličkih društava za mlade. Bio je uvoditelj cecilijanskih ideja u crkvenoj glazbi i u zimskim mjesecima i u korizmi održavao je duhovne vježbe za seoske mladiće i djevojke i učio pjevati nove popijevke iz novog Kantuala. U kolovozu 1939. odlazi u Zagreb za magistra franjevačkih bogoslova. Pod nerazjašnjenim okolnostima umire 29. lipnja 1945. u Karlovcu.
5. O. Leto Lukša rodio se u Kotoribi 22. ožujka 1912. od oca Matije i majke Katarine r. Sović. U franjevački red stupio je 1927. godine. 28. lipnja 1936. bio je zaređen za svećenika. U srpnju 1942. dolazi u Čakovec za zborovodu i vjeroučitelja. U Čakovcu je naišao na teške prilike. Međimurje je bilo okupirano duže od godinu dana, čakovečki mađaroni prijetili su pesnicama svakome tko se usudio javno izjasniti da je Hrvat ili je na bilo koji način pokazivao svoje

rodoljublje. U to teško vrijeme jedino su franjevci odolijevali pritiscima i odupirali se nasilnoj mađarizaciji u crkvi. Zbog toga su im mađaroni u dva navrata po noći porazbijali kamenjem i ciglama sva stakla na samostanskim prozorima od ulične strane. Upadali su u samostan da se obračunaju s franjevcima jer u crkvi propovijedaju, mole i pjevaju na hrvatskom jeziku.

Sve ovo nije pokolebalo o. Letu da odmah po dolasku pristupi obnovi pjevačkog zbora »Branimir«. Iako su mnogi od pjevača morali u vojsku ili su prebjegli preko Drave, zbor je brojčano ojačao i pod stručnim glazbenim vodstvom o. Lete, hrvatska crkvena jednoglasna pučka, a posebno zbarska popijevka, u teškim ratnim danima i poslije rata stigla je do svog do danas neponovljivog u cecilijanskom duhu umjetničkog vrhunca. I danas taj priznati crkveni glazbenik s istim žarom, kao i za vrijeme rata, njeguje, kao glasnik radosne vijesti, hrvatsku crkvenu glazbu.

Popis crkvenih skladbi harmonizacija, transkripcija, pojednostavnjenja i spisa s biblijografijom Stanislava Prepreka

Đuro Rajković, Petrovaradin

(Nastavak)

II. Novije (1967—1981)

1. Mise

Misa II. u čast blagd. Uzv. sv. Križa, dvogl. s org.	1967.
Misa III. u čast Majci Božjoj tekijskoj, mj. zb.	1968.
Misa IV. u čast sv. Jurju mč, dvogl. s org.	1968.
Misa V. u čast sv. braći Ćirilu i Metodu, dvogl. s org.	1969.
Misa VI. u čast sv. Kazimiru, jednogl. s org.	1969.
Misa VII. u čast sv. Mateju, ap. i ev, jednogl. s org.	1969.
Misa VIII. u čast sv. Karlu Boromejskom, jednogl. s org.	1969.
Misa IX. u čast sv. Ceciliji, trogl. mj. zb.	1969.
Misa X. u čast sv. Franji Asiškom, trogl. mj. zbor	1969.
Misa XI. u čast sv. Antunu Padovanskom, m. zbor	1969.
Misa XII. u čast sv. Nikoli Taveliću	
A) jednogl. s org. (C-dur)	1970.
B) mj. zb. (D-dur)	1970.
Misa XIII. u čast sv. Stanislavu, jednogl. s org.	1973.
Misa XIV. u čast sv. Alojziju, jednogl. dj. zb. s org.	1973.

Misa XV. u čast Kristu Kralju, mj. zb. s org.	1976/77.
Misa XVI. u čast Imenu Marijinom, trogl. ž. zb. s org.	1977.
Misa XVII. u čast sv. Josipu, mj. zb.	1977.
Misa XVIII. u čast sv. Dimetriju, jednogl. s org.	1977.
Misa XIX. u čast sv. Lovri, jednogl. s org.	1977.
Misa XX. u čast sv. Obitelji, mj. zb.	1977.
Misa XXI. u čast sv. Ivanu Krstitelju, mj. zb.	1978.
Misa XXII. »Dodaj kraljevstvo tvoje«, jednogl. s org. ili mj. zb.	1978.
Misa XXIII. u čast sv. Ivanu ev, jednogl. s orguljama	1979.
Misa XXIV. »Daruj nam mir«, mj. zb.	1979.
Misa XXV. »Majko milosrda«, mj. zb. ili jednoglasni s org.	1979.
Misa XXVI. »Presvetoj Euharistiji«, jednogl. s orguljama	1979/80.
Misa XXVII. »Zvijezdo jutarnja«, jednogl. s orguljama	1980.
Misa XXVIII. »Ružo otajstvena«, mj. zb.	1980/81.
Misa XXIX. »Vrata nebeska«, jednogl. s org.	1980/81.
Misa XXX. mj. zb. s org. (bez Slave i Vjerujem)	1980/81.
Misa za pokojne, dvogl. s org. ili mj. zb.	
a) Stari obrazac	1968.
b) Novi obrazac 1.	1968.
c) Novi obrazac 2.	1968.
d) Novi obrazac 3.	1968.
Molitva vjernih	1975.

2. Promjenljivi misni dijelovi

prema II. vatikanskom saboru

Jednogl. s org. ili mj. zb.

Obrasci za recitiranje Ulazne, Darovne i Pričesne pjesme na glasu f (17)*	1967.
Slava Ocu za Ulaznu pjesmu (6)**	1968/71.
Uskličci	
Tvoju smrt, Gospodine (6)	1969/70.
Kad god blagujemo (5)	1969/70.
Spasi nas (5)	1970.
Jer tvoje je kraljevstvo (8)	1970.
Pripjevni psalam (2)	1970.
Aleluja sa stihom (2)	1970.
Pripjevni psalam (2)	1971.
Aleluja sa stihom (2)	1971.
Molitva vjernih	
Svetoj Crkvi Božjoj (2)	1968.
Za tvoju sv. Crkvu	1968.
Bože, daj mir	1968.
Za tvoju sv. Crkvu	1969.
Za tvoju sv. Crkvu	1971.

3. Veliki Tjedan

Dvogl. ili mj. zb.
1969.

U susret ide mnoštvo	
S anđelima i djecom, isti napjev	
Mnoštvo veliko, isti napjev	
Sve mnoštvo, isti napjev	
U sjaju palma, isti napjev	
Zdravo, Kralju naš, isti napjev	
Slava, čast i hvala	
Ime svi hvale tvoje	
Hvali Jeruzaleme, Ps 147	
Kad je Gospodin ulazio	
Mješoviti zbor	
Muka po Mateju, Ivanu, Marku i Luki	
Gdje je samilost i ljubav	
Puče moj	
Križu sveti	
Slatko drvo	

* Broj skladbi za tekstove svih promjenljivih dijelova mise

** Broj skladbi na isti tekst

Klanjamo ti se, Kriste
Zavjesa se hrama razdere
Vinograde moj

Tama nast, isti napjev
Oči su moje, isti napjev

Pjevajmo Gospodinu
Moj je Ljubljani, isti napjev
Nebesa slušajte, isti napjev
Kao što čezne jelen, isti napjev

4. Moteti

a) Himni

Mj. zb. ili jednogl. s org.

1968.

O Bože, kruno, nagrado	Trideset kad minu ljeta
Već kreću Kraljevi barjaci	Josipe, koga častimo
Kog zemlja, more	O zdravo, rane Kristove I
Zdravo, Zvijezdo mora II	Nebeska Majko Djevice
O uzvišena istino	Milinu tvoju pjevamo I
O Srce, škrinjo presveta	O dodi, Stvorče III
Veselo svetkujmo I	O zaštitnice djevica I
Gle, kako naši oholi I	O zoro, sunca glasnice
O blažen Stvorče	O Marijo, što ljubezno I
Usta moja, uzdižite I	O svjetlo duša, Isuse I
Riječ svevišnja I	Vjekovit zvijezda Vladaru
Vi krasne zvijezde	Zdravo, Tijelo
Ti, Kriste, Kralj si I	Majku Boga velikoga
Čuj milostivo, Petre	Zdravo, rajska Kraljice I
Klanjam ti se smjerno II	Zdravo, Majko Djevice I
Pomoži nam, o Isuse	Sva slavna Majko Božija I
Čuj, jasni glas odjekuje	Svi, koji Krsta tražite
Na gozbu Kralja Jaganjca	O čovječanska hrano
O Isuse, o Spase naš	Usta moja, uzdižite II
Nebeski Kralju vječiti	Sva ljubavi mi, Isuse I
Čuj, Stvoritelju milostiv	Već sunce tjera noćni mral
O dodi, Stvorče II	O Srce, žrtvo ljubavi I
Već žarko sunce zalazi	Nebeskih dvora radosti I
Na Isusov se spomen sam	O Bože, skrajna blagosti
U Trojstvu Bože jedini	

1969.

Usta moja, opjevajte	O junače neslomljivi
O Sunce spasa, Isuse	O ti, što sijevaš divotan
O slavo bijelih djevica	Nebesa Stvorče zvjezdanih
Vjekovit Kralju svevišnji	Josipe, diko
O vijenče djeva, Isuse I	Poklikuj, svijete, radosno
Djevičin Sine	Otkupitelju Isuse
O dodi, Stvorče IV	O dobri Stvorče svjetlosti
Usta moja, uzdižite III	O Isuse, nebasa sjaj I
Posred života	Gospodnji svetac I

Trogl. mj. zb. ili jednogl. s org.

O vijenče djeva, Isuse II	
Klanjam ti se smjerno III	
O dodi, Stvorče V	
O zaštitnice djevica II	
Muški zb. ili jednogl. s org.	
Gospodnji svetac II	

Trogl. mj. zb.

O dodi, Stvorče VI	
Mj. zb. ili jednogl. s org.	

1970.

Smrt svlada Isus pobjednik	
Od istoka sunčanoga	
O Stvorče svijeta	
O svjetlo duša, Isuse II	
Od raja Spasu milije I	
O vječna Sliko Višnjega I	

1971.

O dodi, Stvorče VII	

1975.

O vječna Sliko Višnjega II	

Od raja Spasu milije II
 Nebeskih dvora radosti II
 O Isuse, nebesa sjaj II
 Sva ljubavi mi, Isuse II
 O Oče skrajne blagosti
 O Srce, žrtvo ljubavi II
 Mj. zb. dvogl. ili jednogl. s org.
 Milinu tvoju pjevamo II
 Mj. zb. ili jednogl. s org.

Riječ svevišnja II
 O Srce, čišće od sunca
 O Marijo, što ljubežno II
 O Isuse, o Spase naš II
 Ti, Kriste, Kralj si II
 O sjaju slave Očeve
 Sva slavna Majko Božija II
 O zdravo, rane Kristove II
 Trogl. mj. zb.

Zdravo, rajska Kraljice II
 Zdravo, Majko Djevice II
 Mj. zb. ili jednogl. s org.
 Veselo svetkujmo II
 Trogl. mj. zb.

Ti, Kriste, Kralj si III
 Veselo svetkujmo III
 Zdravo, rajska Kraljice III
 Trogl. mj. zb. ili jednogl. s org.
 Zdravo, Zvijezdo mora III
 Mj. zb. ili jednogl. s org.

Gle, kako naši oholi II
 Ti divni Kralj si nebesnik
 O Duše, koji s Ocem si
 Nebeska slavo vječita
 O nado naša, cjelova

b) Ostalo

Christus factus est (10-17) mj. zb. 1969.
 Zdravo, Marijo trogl. mj. zb. 1975.

5. Pjesme s neliturgijskim tekstom

Pohvale Imenu Božjemu dvogl. s org. 1968.
 Isuse blaga i ponizna srca mj. zb. ili jednogl. s org. 1968.
 Isuse, u te vjerujem mj. zb. ili jednogl. s org. 1968.
 Isuse, tebi živim mj. zb. ili jednogl. s org. 1968.
 Isuse, Bože moj (4) mj. zb. ili jednogl. s org. 1968/69.
 O teklijska dobra Mati jednogl. s org. ili mj. zb. 1969.
 Sniježnoj Gospi dvogl. s org. ili mj. zb. 1969.
 Dušo Kristova II mj. zb. ili jednogl. s org. 1970.
 Dođite k meni (5) jednogl. s org. ili mj. zb. 1970.
 Zdravo, Srce Isusovo (4) jednogl. s org. ili mj. zb. 1970.
 S veseljem putujući (pj. načinjena od himna) mj. zb. ili jednogl. s org. 1970.
 Zdravo, Djevice (3) mj. zb. ili jednogl. s org. 1971.
 Moj mir i moja radost mj. zb. ili jednogl. s org. 1971.
 Anđelu čuvaru mj. zb. ili jednogl. s org. 1971.
 Predanost mj. zb. ili jednogl. s org. 1971.

6. Kantata

Pjesma suncu kantata za jednogl. i dvogl. pjevanje, mj. zb. i org. 1971.

ISPRAVAK

U prošlom broju (br. 1-1989.) na str. 4 naslov članka treba biti: Popis crkvenih skladbi, harmonizacija, transkripcija, pojednostavnjenja i spisa s bibliografijom Stanislava Prepreka. Đuro Rajković, Petrovaradin.

Molimo cijenjene čitatelje da to uvažavaju.

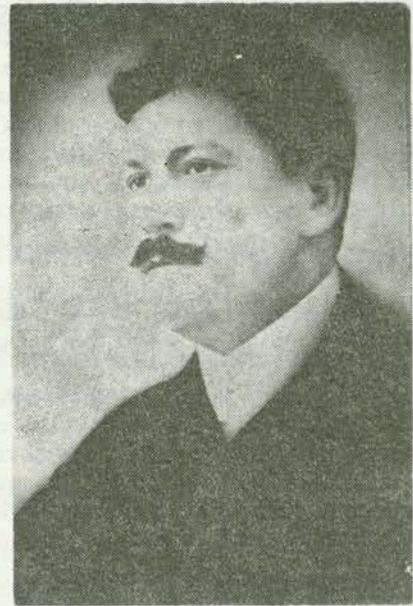
Franjo Štefanović

tvorac dječje opere

(O 110. obljetnici skladateljeva rođenja)

Đuro Rajković, Petrovaradin

Živeći u vijeku burnog tehničkog napretka jedva da opažamo kako je i umjetnost pošla u stopu za njim, kako se sumnjive umjetničke vrijednosti proglašavaju pravim otkrićima, kako se lako i bez kontrole primaju od većine današnjih ljudi željnih senzacija. Ne vidimo kako je pravih vrijednosti sve manje i kako se izložbene dvorane sve više pretvaraju u kemijske, a koncertne dvorane u akustičke laboratorije, kako se nekadašnja umjetnost postupno pretvara u zanat, gdje se kao i u drugim zanatima sve radi po narudžbi i sve je podvrgnuto općoj komercijalizaciji.

Franjo Štefanović, (1879 — 1924)

Zato treba to više ukazivati na one umjetnike, čiji život nije vremenski tako udaljen od današnjice, koji su svom dušom bili odani svojoj umjetnosti. Ne računajući ni na kakav materijalni dobitak niti neku slavu stvarali su djela koja su odmah bila i izvođena i shvaćena i decenijama svojoj najbližoj okolini davala umjetnost, koja je u ono vrijeme bila tako reći jedina duševna hrana. Iako to nije, obično, bila umjetnost najvišeg stila, ako umjetnost uopće treba dijeliti na veliku i malu, ako je doista umjetnost, takvu umjetnost ne bi trebalo zaboravljati, jer je i to jedan od brojnih doprinosa potrebnih u izgradnji opće kulture.